

**Cofnodion Cyfarfod o
Gyngor Ieuenctid Ceredigion
a gynhaliwyd yn Siambr y Cyngor, Penmorfa
ddydd Gwener 02 Chwefror 2024**

(10:00 – 14.00)

Yn bresennol:

Ysgol Bro Teifi (Aelod Ceredigion o Senedd Ieuenctid y Deyrnas Unedig 2023-24)
Ysgol Penglais
Ysgol Penglais
Ysgol Penglais a Hwb Ieuenctid Goats
Ysgol Penglais a Hwb Ieuenctid Goats
Coleg Ceredigion a Llysgenhadon Cymunedol Aberystwyth
Coleg Ceredigion a Llysgenhadon Cymunedol Aberystwyth
Ysgol Gyfun Penweddig
Ysgol Gyfun Penweddig (Cadeirydd y Cyngor Ieuenctid yn 2023-24)
Ysgol Gyfun Penweddig
Ysgol Gyfun Penweddig
Ysgol Gyfun Penweddig ac Urdd Ceredigion
Addysg Ddewisol yn y Cartref a Chlwb Ieuenctid Talybont
Ysgol Gyfun Aberaeron
Ysgol Gyfun Aberaeron
Ysgol Gyfun Aberaeron
Ysgol Gyfun Aberaeron
Ysgol Bro Pedr
Ysgol Bro Pedr
Ysgol Bro Pedr
Ysgol Uwchradd Aberteifi
Ysgol Henry Richard
Ysgol Henry Richard
Ysgol Henry Richard
Grŵp Ieuenctid Ôl-16

Hefyd yn bresennol: Gwion Bowen (Swyddog Cyfranogiad Plant a Phobl Ifanc, Gwasanaeth Gwaith Ieuenctid ac Ymgysylltu), Lowri Evans (Rheolwr Tîm, Gwasanaeth Gwaith Ieuenctid ac Ymgysylltu – Cyngor Sir Ceredigion), Y Cynghorydd Wyn Thomas (Aelod Cabinet dros Ysgolion, Dysgu Gydol Oes a Sgiliau), Elen James (Prif Swyddog Addysg, Cyngor Sir Ceredigion) a Gareth Hughes (Cydllynydd y Cwricwlwm Ôl-14, Gwasanaeth Ysgolion – Cyngor Sir Ceredigion)

Siaradwyr: Gwion Dafydd (Rheolwr Corfforaethol: Atebolrwydd a Chynnydd, Gwasanaeth Ysgolion – Cyngor Sir Ceredigion) a Catrin Petche, Arweinydd Tîm, Gwasanaeth Cynhwysiant Addysg – Cyngor Sir Ceredigion)

Ymddiheuriadau:

(Ysgol Bro Teifi)

(Ysgol Bro Teifi) a

(Ysgol Bro Pedr a'r Urdd)

Agenda'r Cyfarfod:

Agenda Cyfarfod
Cyngor Ieuenctid 02.0

COFNODION

1 Croeso, Ymddiheuriadau a Chyflwyniadau

Agorodd Gwion Bowen y cyfarfod drwy groesawu'r Cyngor leuenctid i'r Siambr.

Nodwyd yr ymddiheuriadau.

Rhannodd GB wybodaeth am y canlynol:

- Siaradwyr
- Offer cyfieithu
- Allanfeydd Tân
- Toiledau
- Cinio a lluniaeth

Croesawodd GB Rosa Waby fel cadeirydd y cyfarfod.

Cyflwynodd aelodau'r Cyngor leuenctid eu hunain gan nodi'r ysgolion / sefydliadau yr oeddent yn eu cynrychioli.

Esboniodd GB y byddai cofrestr yn mynd o amgylch y Siambr yn ystod y cyfarfod.

2 Gweithdy ar y ddarpariaeth addysg ôl-16 yn yr ysgolion – Gwion Dafydd, Cyngor Sir Ceredigion

PowerPoint leuenctid
- Adolygiad OI-16 - 0:

Cyflwynodd Gwion Dafydd, Rheolwr Corfforaethol: Atebolrwydd a Chynnydd, Gwasanaeth Ysgolion Ceredigion, y cynigion ynghylch adolygu'r ddarpariaeth addysg ôl-16 yng Ngheredigion.

Gwnaeth aelodau'r Cyngor leuenctid gymryd rhan mewn gwaith grŵp a bu iddynt rannu eu barn wrth ateb y cwestiynau a ofynnwyd iddynt.

Amlinellodd GD Opsiynau A a B, a gwnaeth yr aelodau drafod manteision ac anfanteision posibl y ddau opsiwn.

Rhoddwyd y cyfle i'r aelodau drafod y cynigion a rhoi adborth am faterion allweddol gan gynnwys y canlynol: y cyd-destun daearyddol, y trefniadau o ran teithio, y dewis o bynciau, y cyfleusterau, y sefyllfa ariannol, y staff, nifer y disgyblion a'r llwybrau presennol a fyddai ar gael i ddysgwyr.

Byddai barn aelodau'r Cyngor leuenctid yn cael ei gynnwys fel rhan o'r ymgynghoriad ehangach a byddai hyn yn rhoi arwydd cynnar inni o safbwyntiau pobl ifanc.

Gan ystyried yr opsiynau a'r cyfleoedd a'r heriau sy'n gysylltiedig â'r rhain, rhannodd yr aelodau amrywiaeth eang o safbwyntiau gwerthfawr a chraff a bu iddynt gymryd rhan mewn trafodaethau manwl ynghylch sut y gallai cyflwyno'r newidiadau neu gadw pethau fel yr oeddent ar hyn o bryd effeithio ar bobl ifanc a'r modd y byddent yn derbyn addysg bellach yng Ngheredigion. Ymhlith y pwyntiau cyffredinol a wnaed oedd y canlynol:

- Technoleg: gallai hyn wella'r dewis o ran pynciau a chaniatáu i'r bobl ifanc dderbyn cyfleoedd dysgu nad ydynt yn cael eu cynnig mewn rhai ysgolion ar hyn o bryd. Roedd y cyfle i ddysgu pynciau drwy gyfrwng e-sgol yn gweithio'n dda i'r disgyblion. Dylid ystyried y disgyblion hynny nad oes ganddynt fynediad at offer TGCh na chysylltedd band eang a sut y gallai hyn effeithio ar ansawdd y dysgu. Hefyd, nid oes modd cwblhau rhai elfennau o'r pynciau ymarferol o bell ac felly rhaid i'r rhain ddigwydd yn yr ystafell ddosbarth e.e. pynciau megis bioleg neu arlwy. Mae'r pynciau hyn yn cynnwys arddangosiadau, ac ati, ac mae angen iddynt ddigwydd wyneb yn wyneb yn hytrach nag o bell.
- Staffio: ystyriodd y bobl ifanc sut y gallai'r ddau opsiwn a gynigir effeithio ar y staff ac ar swyddi.
- Amrywiaeth: gall y cyfle o ddod â phobl ifanc ynghyd wella ein profiadau addysg.
- Dwyieithrwydd: mae hyn yn bwysig i bobl ifanc a dylid diogelu addysg Gymraeg wrth gyflwyno unrhyw newidiadau arfaethedig.
- Teithio: mae hwn yn fater pwysig iawn i bobl ifanc. Rhannodd rhai o'r bobl ifanc eu profiadau o deithio dros awr ar y bws i gyrraedd y chweched dosbarth. Dywedwyd y byddai gorfod teithio am fwy o amser cyn cyrraedd canolfan y chweched dosbarth a'r costau a fyddai ynghlwm wrth hynny yn bryder i ran fwyaf yr aelodau. Awgrymodd yr aelodau y byddai treulio mwy o amser ar fws yr ysgol / car yn flinedig ac y gallai hyn effeithio ar weithgareddau allgyrsiol, ar waith rhan-amser ac ar yr amser a fyddai ganddynt i gwblhau eu gwaith cwrs. Codwyd pryder hefyd y gallai hyn effeithio'n fawr ar bentrefi gwledig gan nad oedd fawr ddim bysys ysgol / bysys cyhoeddus mewn rhai ardaloedd.
- Teithio ar draws ffiniau siroedd: ystyriwyd sut y gallai cyflwyno'r newidiadau neu beidio â'u cyflwyno effeithio ar y bobl ifanc sy'n teithio dros y ffin i gael addysg bellach mewn ysgolion neu golegau eraill.
- Perthyn: awgrymodd y bobl ifanc mai dosbarthiadau llai fyddai orau ar gyfer dysgu, gan y byddai modd i'r disgyblion gael mwy o amser a sylw gan yr athrawon. Ychwanegwyd y gellid colli'r teimlad o berthyn mewn dosbarthiadau / ysgolion mwy o faint a mynegwyd pryder y gallai gorfod dechrau mewn ysgol newydd yn 16 oed effeithio'n andwyol ar gyfeillgarwch a pherthynas y disgyblion â'r athrawon. Roedd rhai o'r bobl ifanc yn dewis eu pynciau oherwydd eu hathrawon.
- Nifer y disgyblion: mae angen nifer penodol o ddisgyblion i astudio rhai pynciau ac os nad oes modd cyrraedd y ffigwr hwnnw, nid oes modd cynnig y pwnc ac mae hyn yn gallu effeithio ar lwybrau dysgu pobl ifanc.
- Hybrid: gall yr opsiynau dysgu hybrid fod yn gost-effeithiol o ran teithio a helpu'r amgylchedd ar yr un pryd.
- Cyfleusterau: dylid ystyried cost adeiladau newydd a'r costau parhaus o redeg safleoedd mwy o faint, a yw hwn yn opsiwn mwy cost-effeithiol yn yr hirdymor na cheisio rhoi opsiynau eraill ar waith a fyddai'n mynd i'r afael â'r diffyg presennol?

	<ul style="list-style-type: none"> • Y gymuned: ysgolion yn aml yw canolbwynt ein cymunedau, yn enwedig yr ysgolion sy'n cael eu galw'n 'ysgolion cymunedol'. Mae hyn yn rhywbeth y mae angen ei ystyried wrth wneud penderfyniadau. <p>Eglurodd GD efallai y byddai holiadur yn dilyn (neu gyfle i fwy o ddisgyblion roi eu barn) a dywedodd y byddai trefniadau yn cael eu gwneud i'r swyddogion ymweld eto â'r Cyngor leuenctid i rannu'r wybodaeth ddiweddaraf am yr ymgynghoriad.</p>
3	Gweithdai - Is-grŵp yr Amgylchedd ac Is-grŵp Urddas Mislif
	<p>Rhannwyd aelodau'r Cyngor leuenctid yn ddau grŵp: Urddas Mislif a'r Amgylchedd. Roedd modd i'r aelodau nad oeddent wedi bod yn bresennol yng nghyfarfod diwethaf y Cyngor leuenctid ddewis y grŵp yr oeddent am ymuno ag ef.</p> <p><u>Is-grŵp yr Amgylchedd</u></p> <p>Gan adeiladu ar y syniadau cychwynnol a gyflwynwyd gan yr is-grŵp ar gyfer prosiectau a fyddai'n costio hyd at £500, cafodd yr is-grŵp y dasg o flaenoriaethu tri syniad yr oeddent yn teimlo a fyddai'n werth chweil ac yn rhai y byddent yn dymuno eu hystyried ymhellach dros y misoedd nesaf.</p> <p>Yn dilyn trafodaeth, cytunwyd mai'r tri phrosiect yr oedd ganddynt ddiddordeb ynddynt yn y lle cyntaf oedd y canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cynllun Ailgylchu Poteli Plastig • Binau penodol ar gyfer ailgylchu cardbord ac yn benodol, bocsys Pitsa • Cefnogi gwaith yr hybiau 'codi sbwriel' yng Ngheredigion <p>Gofynnodd yr aelodau i GB fynd ati i ymchwilio ymhellach i'r tri syniad yr oeddent wedi'u cynnig fel prosiectau ac i gyflwyno cynnig drafft realistig yng nghyfarfod nesaf yr is-grŵp. Cytunwyd y byddai aelodau'r is-grŵp yn cyfrannu at y gwaith ac y byddent yn cytuno ar gynnyg terfynol ar gyfer prosiect yn ystod y cyfarfod nesaf.</p> <p><u>Is-grŵp Urddas Mislif</u></p> <p>Gwnaeth aelodau'r Is-grŵp Urddas Mislif barhau â'u gwaith gan nodi'r meysydd yr oeddent am eu blaenoriaethu yn ystod y flwyddyn. Roedd hyn yn adeiladu ar y gwaith yr oedd y Cyngor leuenctid blaenorol wedi'i gyflawni.</p> <p>Meysydd allweddol i ganolbwyntio arnynt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Addysg ac ymwybyddiaeth mewn ysgolion a lleoliadau eraill • Sicrhau bod cynnyrch ar gael mewn ysgolion a bod modd eu cael yn rhwydd • Y stigma sy'n gysylltiedig â'r mislif • Cyfleusterau addas mewn toiledau i sicrhau urddas • Dealltwriaeth o gyflyrau meddygol sy'n gysylltiedig â'r mislif

	Byddai cyfarfod rhithiol yn cael ei drefnu maes o law i symud y drafodaeth yn ei blaen ac i ddechrau ar y gwaith o 'newid polisi' mewn ysgolion gan gynnwys yr holl faterion a nodir uchod.
4	Gweithdy ar bwysigrwydd Presenoldeb mewn Ysgolion / Sefydliadau Addysg - Catrin Petche, Cyngor Sir Ceredigion
	<p>Cynhaliodd Catrin Petche, Arweinydd Tîm Gwasanaeth Cynhwysiant Addysg Ceredigion sesiwn ymgysylltu ag aelodau'r Cyngor leuenctid am bwysigrwydd presenoldeb mewn ysgolion / sefydliadau addysg.</p> <p>Rhannodd aelodau'r Cyngor leuenctid eu barn a'u sylwadau am y ffactorau sy'n cyfrannu at sicrhau bod pobl ifanc yn bresennol yn yr ysgol a sut y gellir gwella hyn.</p> <p>Cymerodd yr aelodau ran mewn gweithgareddau gwaith grŵp er mwyn ennyn trafodaeth am y mater hwn a gwnaethant roi adborth am nifer o'r meysydd allweddol. Mae'r adborth wedi'i nodi isod:</p>
	<p style="text-align: center;"> Ymatebion CI 02.02.24 YC Response</p>
5	Diweddariad – Senedd leuenctid y Deyrnas Unedig
	<p>Rhoddodd Aeron Dafydd, Aelod Ceredigion o Senedd leuenctid y Deyrnas Unedig ddiweddariad.</p> <p>Byddai AD a RW yn cwrdd â Ben Lake AS; Elen James, y Prif Swyddog Addysg; Y Cynghorydd Bryan Davies, Arweinydd Cyngor Sir Ceredigion a'r Cynghorydd Wyn Thomas, yr Aelod Cabinet dros Ysgolion, Dysgu Gydol Oes a Sgiliau yr wythnos nesaf.</p> <p>Gofynnodd AD i'r aelodau a oedd ganddynt unrhyw faterion allweddol y byddent yn dymuno eu codi yn y cyfarfod. Dywedwyd wrthynt y dylent gysylltu ag AD cyn y cyfarfod os oedd ganddynt unrhyw sylwadau. Byddai AD a RW yn rhoi adborth yn y cyfarfod nesaf.</p>
6	Ffilm Comisiynydd Plant Cymru
	<i>Oherwydd diffyg amser, byddai'r eitem hon yn cael ei symud i gyfarfod nesaf y Cyngor leuenctid.</i>
7	Trafodaeth am bynciau llosg fel rhan o Ymgyrch 'Rhoi dy Farn 2024' Pobl Ifanc Lleol Ceredigion
	<p style="text-align: center;"> Rhoi dy Farn 2023' Campaign.pptx</p>

Darparodd GB wybodaeth am ymgyrch 'Rhoi dy Farn 2024'. Byddai aelodau'r Cyngor Ieuenctid yn cael cyfle i drafod 'pynciau llosg', h.y. materion sy'n bwysig iddyn nhw, a fyddai wedyn yn cael eu gosod ar y rhestr fer. Yna, byddai'r pynciau mwyaf poblogaidd yn cael eu nodi ar bapur pleidleisio. Bydd y papurau pleidleisio hyn yn cael eu rhannu â'r ysgolion, y colegau a'r grwpiau ieuenctid, gan gynnig y cyfle i bobl ifanc bleidleisio ar y pynciau sydd bwysicaf iddyn nhw. Yna bydd yr holl bleidleisiau'n cael eu casglu ynghyd, a bydd y 4 pwnc sy'n sgorio uchaf yn cael eu trafod yn ystod digwyddiad 'Pawb a'i Farn 2024' yn yr haf.

Roedd yr 20 pwnc llosg a godwyd ac a drafodwyd gan y Cyngor Ieuenctid fel a ganlyn:

- Fêpio mewn ysgolion
- Addysg Ôl-16
- Straen Arholiadau
- Bwlio
- Cefnogi Gofalwyr Ifanc
- Argyfwng Costau Byw
- Trafnidiaeth
- Yr amgylchedd
- Addysg cydberthynas a rhywioldeb
- Pleidleisio yn 16 oed
- Mannau i bobl ifanc
- Adfywio canol y trefi
- Tai fforddiadwy
- Ynni adnewyddadwy
- Camddefnyddio sylweddau
- Hyrwyddo'r Gymraeg
- Gwasanaethau cymorth i bobl ifanc
- Gwasanaethau cymorth i deuluoedd
- Diogelu pobl ifanc rhag iddynt gael eu cam-drin
- Profiad gwaith

Gwnaeth y bobl ifanc drafod y pynciau hyn gan gyflwyno dadleuon ynghylch pam y dylid eu cynnwys ar y rhestr fer a'u cynnwys yn y bleidlais eleni. Cafwyd sgysiau pellach am y materion a oedd yn codi o dan bob pwnc, er enghraifft – yr argyfwng costau byw a chysylltiad hyn â'r Lwfans Cynhaliaeth Addysg.

Ar ôl hynny, cafodd yr aelodau y cyfle i 'bleidleisio â'u traed' a chafodd y 'pynciau llosg' isod eu rhoi ar y rhestr fer ar gyfer eu cynnwys ym mhleidlais 'Rhoi dy Farn' 2024.

- Yr Amgylchedd
- Costau Byw
- Trafnidiaeth
- Mannau i bobl ifanc
- Y Gymraeg
- Gwasanaethau cymorth i bobl ifanc
- Iechyd meddwl a llesiant

- Tai fforddiadwy

Rhannodd GB yr amserlen ar gyfer pleidlais 'Rhoi dy Farn' a dywedodd y byddai'r canlyniadau yn cael eu trafod yng nghyfarfod nesaf y Cyngor Ieuenctid.

8 Y trefniadau ar gyfer ymweld â Senedd Cymru

Taith 'Senedd Cymru'
Trip 1.pptx

Bu i GB atgoffa'r aelodau o'r cyfle i ymweld â'r Senedd yn ystod hanner tymor mis Chwefror. Bydd yr ymweliad yn cynnwys taith addysgol o amgylch y Senedd a sesiwn holi ac ateb gydag Elin Jones AS. Bydd cyfle i'r bobl ifanc dreulio rhywfaint o amser ym Mae Caerdydd cyn dychwelyd i Geredigion.

Darperir trafndiaeth. Rhannodd GB amserlen y diwrnod â'r grŵp. Bu i GB atgoffa'r grŵp i gyflwyno eu ffurflenni aelodaeth os nad oeddent eisoes wedi gwneud hynny a dywedodd y byddai rhywun yn cysylltu â nhw wythnos cyn yr ymweliad i gadarnhau'r trefniadau.

9 Rhannu gwybodaeth a dyddiad y cyfarfod nesaf

Gofynnodd RW a oedd unrhyw un o'r aelodau yn dymuno codi unrhyw fater arall. Ni chodwyd yr un mater arall.

Rhannodd GB gopïau o ffurflen aelodaeth y gwasanaeth.

Rhannodd RW wybodaeth am y cyfarfod nesaf a fyddai hefyd yn cael ei gynnal yn y Siambr ar 20/03/2024.

Dyddiadau cyfarfodydd 2023-24:

~~Cyfarfod 1: 20/10/23~~

~~Cyfarfod 2: 02/02/24~~

Cyfarfod 3: 20/03/24

Diwedd tymor, Digwyddiad Pawb a'i Farn: 12/07/23

Youth Council Flyer
2023.24 (Eng).pdf

Diolchodd RW i'r aelodau am gymryd rhan yn y cyfarfod ac am hwyluso pethau iddi hi fel y Cadeirydd newydd.

Diolchodd GB i RW am gadeirio'r cyfarfod ac am wneud hynny mor effeithiol ac effeithlon.

Esboniodd GB ei bod yn debygol y byddai'r is-grwpiau yn cwrdd cyn cyfarfod nesaf y Cyngor Ieuenctid, ac y byddai hynny'n debygol o ddigwydd dros MS Teams. Gallai'r is-grwpiau gwrrd yn amlach i sicrhau bod modd i waith y prosiectau / ymgyrchoedd fynd rhagddo. Byddai mwy o wybodaeth yn cael ei rhannu â'r is-grwpiau maes o law.

Gofynnodd RW i bob aelod lofnodi eu henwau ar y daflen wrth iddynt adael Penmorfa ac i aros yn y dderbynfa am eu trafndiaeth.

Diolchodd GB i'r grŵp am ail gyfarfod cynhyrchiol a chadarnhaol o Gyngor Ieuenctid 2023-24.

Cyflwynir cofnodion cyfarfodydd y Cyngor Ieuenctid i'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau sy'n Dysgu a'r Cabinet Llawn, er mwyn sicrhau bod safbwyntiau pobl ifanc yn rhan o'r broses ddemocrataidd yng Ngheredigion.